

ВОРОНА Вікторія Олексіївна,
Інститут вищої освіти НАПН України
м. Київ, Україна

КЛАСТЕРНИЙ ПІДХІД В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З МАРКЕТИНГУ

У поступі України до євроінтеграції від компетентних фахівців з маркетингу залежить реалізація важливих економічних завдань, адаптація європейських принципів і норм, удосконалення ринкових відносин на фоні збереження національних символів і пріоритетів.

Спектр професійних знань, умінь і навичок фахівця з маркетингу значно розширився і потребує ґрунтовного методологічного підходу на основі вільного володіння методикою і практикою досліджень ринку, сучасним технічним вербальним інструментарієм. Тому технології фахової підготовки майбутнього маркетолога суттєво трансформуються з урахуванням соціального замовлення та максимального спрямування на компетентність, готовність діяти в умовах конкуренції та ризику. Перед ВНЗ актуально постає завдання пошуку нових ефективних форм і методів професійної підготовки фахівців з маркетингу.

В даних умовах на особливу увагу заслуговують інноваційні форми роботи в межах кластерного підходу до професійної підготовки, оскільки створюють ланцюжок «наука-технологія-бізнес». Вони демонструють новий тип відносин між ВНЗ та інститутами ринку праці. Зупинимось на найбільш ефективних методах викладання дисциплін для майбутніх маркетологів.

Досвід показує, що високопродуктивними і перспективними є форми, що ґрунтуються на синтезі аудиторної та поза аудиторної роботи. Вони не тільки формують компетентність майбутнього маркетолога, але й водночас породжують активну громадську позицію та стимулюють національну свідомість.

Популярним серед студентів методом навчання є ділова (рольова) гра, оскільки будується на творчому потенціалі, змагальності й колективній співпраці. Мета гри на основі кластерного підходу полягає у створенні ситуації, максимально наближеної до реального життя регіону, в якій студент-

маркетолог повинен правильно застосувати набуті знання, проявити регіональну специфіку роботи з клієнтами та колегами. Вдало зіграна, вона посилює мотивацію студентів до навчання, оскільки наочно дозволяє відчувати своє місце в житті рідного краю.

Метою індивідуальних та групових тренінгів є забезпечення студента практичними знаннями, уміннями і навичками, необхідними для виконання конкретних завдань шляхом повторення певних дій. Вироблення одноманітних і передбачуваних схем професійної поведінки, автоматичного їх відтворення доцільне саме на регіональному матеріалі.

Аудіовізуальний метод призначений для популяризації знань і залучення до навчання широкої аудиторії. Він реалізується у формі аудіовізуальних курсів, тренінгів, електронних підручників і практичних посібників для дистанційного навчання з метою аналізу та обговорення дій учасників навчального процесу. В межах кластерного підходу цей метод є одним із найбільш перспективних, оскільки дозволяє економити час для засвоєння значних обсягів навчального матеріалу, сприяє оптимізації та інтенсифікації навчального процесу і значно виграє як у кількісних, так і у якісних показниках.

Впровадження кластерного підходу до професійної підготовки майбутніх фахівців з маркетингу хоча й містить певні ризики, є надзвичайно важливою складовою науково-методичної та навчально-методичної роботи викладача ВНЗ, оскільки допомагає підтримувати його професіоналізм та компетентність на рівні сучасних вимог регіону. Його застосування в навчальному процесі сприяє організації співпраці кафедр і факультетів з місцевими бізнес-структурами та державними організаціями, формуванню партнерських відносин з підприємствами галузі, які локалізовані на даній території, породжує розроблення авторських програм і методик викладання фахових дисциплін. З іншого боку, воно стимулює створення і реалізацію програм розвитку регіонів. У підсумку забезпечує освітню і науково-дослідну діяльність на високому рівні.

Список використаних джерел:

1. Ажажа М. А. Інтелектуалізація економіки: інноваційний і людський потенціал в умовах глобалізації Інноваційний потенціал як фактор інтелектуалізації економіки в умовах глобалізації *Том 2 № 1 (2013): Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності* https://journals.uran.ua/tpa_pstu/article/view/18965
2. Андрусь О. І. Організація модульного навчання економічних дисциплін у технічних університетах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». Київ. 2010. 21 с.
3. Біла книга національної освіти України / Академія пед. наук України; за редакцією В. Г. Кременя. Київ. 2009. 185 с.
4. Богатчик Л. Порівняльний аналіз методів ідентифікації кластерів в соціально-економічних системах. *Studia Zarządzania i Finansów Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu*. 2014. №7. С. 37–47.

5. Бондарєва Л. І. Навчальний тренінг як засіб професійної підготовки майбутніх менеджерів організацій в економічних університетах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» Київ. 2006. 22 с.
6. Вітер О. М. Організаційно-педагогічні засади структурування і генералізації навчального матеріалу з економічних дисциплін у фаховій підготовці бакалаврів : автореф. на здоб.канд. пед. наук : 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Хмельницький. 2010. 20 с
7. Жигір В. І. Теоретичні основи змісту професійної підготовки менеджера освіти у ВНЗ. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Сер : Педагогічні науки. 2014. Вип. 1. С. 140-148. http://nbuv.gov.ua/UJRN/nzbdpu_2014_1_22.
8. Кириченко І. Битва за професіоналізм. Дзеркало тижня. 2012. № 33. https://zn.ua/ukr/SOCIUM/bitva_z_profesionalizm.html
9. Конвенція про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні. Лісабон 11 квітня 1997 рік. Рада Європи, ООН; Конвенція, Міжнародний документ від 11.04.1997 https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_308
10. Мачинська Н. І. Педагогічна освіта магістрантів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю : монографія за ред. док. пед. наук, проф., член-кор. НАПН України С. О. Сисоєвої. Львів : ЛьвДУВС, 2013. 416 с.
11. Носач І. В. Формування професійних умінь і навичок майбутніх економістів у процесі вивчення інтегративних фахових дисциплін : автореф. на здоб.канд. пед. наук : 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Київ. 2008. 20 с.
12. Стрельников В. Ю. Теоретичні засади проектування професійно орієнтованої дидактичної системи підготовки бакалаврів економіки : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня док. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» Київ. 2007. 42 с.
13. Шеремета П.М., Каніщенко Л.Г. Кейс-метод: з досвіду викладання в українській бізнес-школі за ред. О.І. Сидоренка. Київ. Центр інновацій та розвитку. 1999. 80 с.